

Streszczenie

W dysertacji przyjęto tezę, iż informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczącą osób fizycznych są elementem prawa do prywatności. Rozprawa dotyczy analizy norm prawa krajowego, chociaż skorzystano także z orzecznictwa i poglądów doktryny w innych kulturach prawnych, co wydało się niezbędne przy ustaleniu genezy prawa do prywatności i jego zakresu przedmiotowego.

Uzasadnieniem podjęcia wskazanej tematyki jest przede wszystkim fakt, że nie istnieje opracowanie monograficzne dotyczące problematyki tajemnicy bankowej w relacji prawa do prywatności, które obejmuje w całości i syntezuje to zagadnienie. Powstało wiele wycinkowych opracowań poświęconych wybranym aspektom poruszanej problematyki, żadna jednak nie dokonuje jej całościowego omówienia. Zazwyczaj autorzy koncentrują się na omówieniu i charakterystyce tajemnicy bankowej jako instytucji prawa bankowego bądź też jako jednej z rodzajów tajemnicy prawnie chronionych. Dostępne publikacje poświęcone są ponadto praktycznemu wykorzystaniu tajemnicy bankowej.

W rozdziale I przedstawiono genezę i ewolucję instytucji tajemnicy bankowej, a także zasygnalizowano podstawy prawne ochrony informacji objętych tajemnicą bankową w obowiązującym prawie. Ponadto, dokonano także próby odkodowania podstawowych pojęć kluczowych dla kolejnych zagadnień prezentowanych w dysertacji oraz różnych znaczeń pojęcia tajemnicy, z którymi można wiązać tajemnicę bankową. Jak dowiedziono, zakresów bowiem pojęć takich jak tajemnica bankowa, tajemnica zawodowa, tajemnica przedsiębiorstwa czy też tajemnica finansowa nie można precyzyjnie rozgraniczyć. Ich zakresy znaczeniowe niejednokrotnie nakładają się na siebie bądź też krzyżują.

W rozdziale II i III przeanalizowano obowiązujące regulacje dotyczące tajemnicy bankowej w prawie polskim. Mając na uwadze fakt, że regulacje te nie są jednoznaczne i wyczerpujące, podjęto próbę ustalenia zakresu podmiotowego, przedmiotowego oraz obowiązywania w czasie tajemnicy bankowej. Zwrócono uwagę na powszechnie stosowane w praktyce bankowej zjawisko *outsourcingu* czynności bankowych w świetle warunków powierzania podmiotom zewnętrznym danych konfidencjonalnych. Kolejno skupiono się na podstawach prawnych ujawnienia i uchylecia tajemnicy bankowej oraz sankcjom za jej naruszenie, wśród których należy wyszczególnić sankcje prawno-karne oraz odpowiedzialność cywilną. Wskazano podmioty uprawnione do uzyskiwania informacji stanowiących tajemnicę bankową *ex lege* oraz tryby uchylania tajemnicy bankowej a także sankcje przewidziane za

naruszenie tajemnicy bankowej. Odpowiedzialność prawno-karna wynika wprost z Prawa bankowego, natomiast odpowiedzialność cywilna za naruszenie tajemnicy bankowej wywodzona jest z faktu, iż mimo iż nie zostały wymienione wprost w treści art. 23 Kodeksu cywilnego, informacje stanowiące tajemnicę bankową uważane są za dobro osobiste.

Rozważania rozdziału IV poświęcono tajemnicy bankowej w kontekście prawa do prywatności oraz wskazaniu ograniczeń i gwarancji prawa do prywatności w związku z tajemnicą bankową. Definicja tajemnicy bankowej, jak wskazano w I rozdziale dysertacji, nie została jednoznacznie przyjęta w doktrynie prawa bankowego, wręcz przeciwnie- tych definicji jest wiele, co ukazuje bogactwo teoretycznych podejść i rozwiązań przyjmowanych w definiowaniu tajemnicy bankowej. Także pojęcie prywatności nie ma legalnej definicji, a jego odkodowanie możliwe jest po sięgnięciu do dorobku doktryny oraz bogatego w tym zakresie orzecznictwa. Teksty aktów normatywnych ograniczają się w większości do konstatacji, że życie prywatne podlega ochronie, a należy mieć na względzie ewolucję życia prywatnego jednostek w rytm stałego procesu zmian społecznych. Stworzenie jednej konkretnej definicji prawa do prywatności jest bardzo trudno, a nawet niemożliwe.

Współcześnie przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w dynamicznych zmianach stosunków społecznych, zwłaszcza na płaszczyźnie związanej z informatyzacją wielu dziedzin życia, które to powodują, że zakres tego, co „prywatne” ciągle ulega istotnym zmianom. Ze względu na współczesne realia określenie, chociażby jedynie w zarysie, co mieści się pod pojęciem sfery prywatności posiada doniosłe znaczenie dla jej ochrony. Prawo do prywatności narodziło się z orzecznictwa sądowego, a jego genezy należy upatrywać w cywilistyce. To na gruncie nauki prawa cywilnego zauważono konieczność ochrony życia prywatnego, a koncepcje cywilistów zostały przejęte do innych gałęzi prawa. Jak już wskazano, nie ma zwartej definicji, a jego zakres przedmiotowy ujawnia się właśnie w orzecznictwie.

Przyjęta w tym opracowaniu teza, że tajemnicę bankową należy skojarzyć z prawem do prywatności, uwypuklona głównie w orzecznictwie sądowym, natomiast w mniejszym zakresie w doktrynie, pozwala na wzmocnienie jej ochrony. Prawo do prywatności jako norma konstytucyjna gwarantuje szerszy wachlarz prawnych środków ochrony tajemnicy bankowej. Do źródeł normatywnych, z których wywodzona jest ochrona informacji stanowiących tajemnicę bankową należy przede wszystkim Konstytucja RP, ale także przepisy Kodeksu cywilnego gwarantujące ochronę dóbr osobistych i, co oczywiste, Prawo bankowe.

Summary

In the dissertation, there was accepted thesis that information constituting a banking secrecy concerning individuals is an element of the right to privacy. The work concerns the analysis of the norms of national law, although there was also used the jurisprudence and views of doctrine in other legal cultures, which seemed necessary in determining the genesis of the right to privacy and its objective range.

The reason for the adoption of this subject is primarily the fact that there is no monographic study on banking secrecy in relation to the right to privacy, which covers in its entirety and synthesizes undertaken issue. A lot of fragmentary studies devoted to selected aspects of the discussed issues are known, but none of them does not take up the forementioned issue in all aspects. Usually, the authors focus on the characteristics of banking secrecy as an institution of banking law or as one of the types of legally protected secrecy. Available publications are also devoted to the banking secrecy in practice.

Chapter I presents the genesis and evolution of banking secrecy institutions, as well as the legal basis for protection of information covered by banking secrecy in the applicable law. In addition, there have also been attempts to decode key concepts for subsequent issues presented in the dissertation and various meanings of the concept of secrecy with which banking secrecy can be associated. As it has been proven, the scopes of concepts such as banking secrecy, professional secrecy, company secrets or financial secrecy can not be precisely defined. Their ranges of meaning often overlap or cross each other.

Chapters II and III analyze the applicable banking secrecy regulations in Polish law. Taking into account the fact that these regulations are not explicit and comprehensive, an attempt to determine the subjective and objective range, and validity over time of the banking secrecy was made. The attention is drawn to the phenomenon of outsourcing of banking activities commonly used in banking practice in the light of the conditions of entrusting confidential data to external entities. Subsequently, the legal basis for disclosing and repealing banking secrecy and penalties for violating it, including criminal sanctions and civil liability, were discussed. The entities authorized to obtain information constituting banking secrecy *ex lege* and modes of repealing bank secrecy as well as sanctions provided for breach of bankig secrecy were indicated. Legal and criminal liability results directly from the Banking Law,

while civil liability for breach of banking secrecy is derived from the fact that, although they were not mentioned explicitly in the text of art. 23 of the Civil Code, information constituting a bank secret is considered a personal right.

The considerations of Chapter IV were devoted to banking secrecy in the context of the right to privacy and the indication of limitations and guarantees of the right to privacy in connection with banking secrecy. The definition of bank secrecy, as indicated in the first chapter of the dissertation, has not been explicitly adopted in the doctrine of banking law. There are many, which shows the wealth of theoretical approaches and solutions adopted in defining banking secrecy. The concept of privacy also has no legal definition, and its decoding is possible because the achievements of the doctrine and rich jurisprudence. The texts of normative acts are mostly limited to the conclusion that private life is protected, and one should take into account the evolution of the private life of individuals in the rhythm of the constant process of social changes. Creating one specific definition of the right to privacy is very difficult and even impossible.

Nowadays, the reasons for this state should be seen in the dynamic changes in social relations, especially in the area related to the implementation of IT solutions in many areas of life, which cause that the definition of what is "private" is constantly changing. Due to contemporary realities, the definition of, even if only in outline, what falls within the notion of the sphere of privacy is of great importance for its protection. The right to privacy arose from judicial decisions, and its genesis should be seen in civil law. It was on the basis of civil law science that the need to protect private life was noticed, and the concepts of representatives of the civil law were taken over to other branches of law. As it has already been pointed out, there is no compact definition, and its subject range reveals itself precisely in case law.

The thesis accepted in this study that banking secrecy should be associated with the right to privacy, emphasized mainly in court jurisprudence, and to a lesser extent in doctrine, allows strengthening its protection. The right to privacy as a constitutional norm guarantees a wider range of legal measures to protect banking secrecy. The normative sources from which the protection of information constituting bank secrecy originates is primarily the Constitution of the Republic of Poland, but also the provisions of the Civil Code guaranteeing the protection of personal rights and, obviously, the Banking Law.